

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenšči nedelje in praznike. — Inzeratj do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inzeratj petik vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo

Ljubljana, Knafljeva ul. 5

Telefon št. 3123, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE: MARIBOR, Grajski trg 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190. NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — Račun pri post. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

„Vračamo se s čutom hvaležnosti in iskrenega bratstva...“

Izjava češkoslovaškega ministra narodne obrambe dr. Viškovega o vsesokolskem zletu - Manifestacija solidarnosti narodov Male antante — „Hočemo mir, biti pa moramo pripravljeni“

Zagreb, 2. julija. Na povratku s vsesokolskega zleta je prispela včeraj popoldne češkoslovaška delegacija z ministrom narodne obrambe dr. Karlom Viškovskim v Zagreb. Minister Viškovski je med postankom v Zagrebu sprejel novinarje ter jim podal naslednjo pomembno izjavo:

»Ne pripisujem važnosti vsesokolskemu zletu samo z gledišča fizične vzgoje, nego tudi z narodno-političnega stališča notranje in zunanje politike. Ta zlet je bil tem bolj značilen, ker se je vršil v času, ko je zasedala v Štrbskem Plesu konferenca Male antante in ker so sodelovali na tem zletu vse države Male antante. Med njihovimi gimnastičnimi organizacijami se je pokazala popolna harmonija. Vsi mi smo čutili in čutili iskreno sodelovanje med zavezniškimi narodi Male antante.

Ta zlet je razen tega še pokazal tudi popolno samodisciplino teh narodov tako, da lahko mirno gledamo na vse slučaje, pa tudi na najtežje, kadar bo-

mo morali vzeti v zaščito bilo lastne interese, bilo interese zavezniških narodov Male antante. Sokolska ideja se je pokazala za sposobno, da konsolidira notranje življenje naših narodov in odnose med nami in našimi zavezniki. Svetovna zgodovina minulih desetih let nas je ujedinila v najvišjih političnih ciljih in narodi, nekdanji sovražniki tujim narodom in ločeni drug od drugega, so si ustanovili nove svobodne države. Politično zvezo, ki smc jo vzpostavili v teh težkih časih, moramo sedaj poglobiti in ojačati z vsemi sredstvi. Vsaka od naših držav bo imela z zavezniki in z velikimi državami sveta toliko večjo vrednost, čim bolj bo konsolidirana, politično in gospodarsko, in čim bolj bo pacificirana na znotraj, ker bo tem bolj odporna, s čemer se poveča njena moč in njen mednarodni ugled. Mi moramo naše najvažnejše notranje probleme najpreje rešiti: vsak zase, da bomo potem lahko z močnejšim položajem pristopili k večjim akcijam celo-

kupne Male antante in izpolnili vse one velike naloge, ki jih ena država sama zase ne bi mogla ustvariti in ki pripadajo in tudi v bodoče morajo pripadati Maši antanti. To je v prvi vrsti osiguranje naše samostojnosti in miru. Če tudi nimamo nobenih agresivnih namer, moramo biti tudi v vojnem pogledu pripravljeni. Mi potrebujemo mir, ker je mir za nas izhodna točka nadaljnjega dela. S pomočjo našega zavezništva v Maši antanti bomo branili naše gospodarske interese, v koliko so skupni ali zelo blizu.

Končujem s tem, da nosimo zelo globoke vtise z zleta v Beogradu. Vračamo se s čutom velike hvaležnosti do jugoslovenskega naroda, ki je tudi pri tej priliki pokazal iskreno bratstvo. Čutimo, da leže te simpatije do nas globoko v srcih naroda. Baš to pa je tramo osiguranje našega zavezništva, ker samo tako zavezništvo ima ceno, ki ni umetno ustvarjeno, marveč izvira globoko iz srca vsega naroda.

Povratek zunanega min. dr. Marinkovića

Sinoči je odpotoval iz Bukarešte v Beograd — Komentarji Mironescevega govora v diplomatskih krogih — Preprečene intrige proti Mali antanti

Bukarešta, 2. julija. Jugoslovenski poslanik g. Čolak-Antić je sinoči priredil poslovilno večerjo na čast zunanjemu ministru dr. Marinkoviću. Udeležili so se je vsi člani rumunske vlade, celokupni diplomatski zbor in mnogi ugledni rumunski politiki. Zunanji minister dr. Marinković je ob 10. odpotoval v Beograd. Na kolodvor so ga sprejeli zunanji minister Mironescu z obojem zunanjega ministristva, jugoslovenski, češkoslovaški in francoski poslaniki ter mnogi ugledni rumunski politiki.

Bukarešta, 2. julija. M. V. diplomat. krogih živahno komentirajo govor ru-

munskega zunanjega ministra Mironesca, ki ga je imel na banketu v zunanjem ministristvu. Prirejenem na čast dr. Marinkoviću. Mironescu je v svojem govoru povdarjal, da bi vsak poskus revizije mirovnih pogodb lahko dovedel do nove svetovne katastrofe, čemur se bo Mala antanta z vsemi sredstvi uprla. V diplomatskih krogih smatrajo ta govor kot odgovor na intrige neke velesile, ki je skušala preko Budimpešte vzbuditi nezaupanje med državami Male antante. Mironescu je s tem odločno presekal te intrige in dal nedvoumno razumeti, da se Mala antanta ne da speljati na stranpota.

Kongres evropske carinske unije

Carinska unija naj se ustvari potom grupacije sosednih držav — Mere za ublažitev gospodarske krize — Prihodnji kongres bo v Washingtonu

Pariz, 2. julija. AA. Kongres evropske carinske unije, ki zaseda v Parizu, je sklenil, da je potrebna splošna evropska carinska zveza, ki naj se ustvari na ta način, da se grupirajo sosednje države. Te skupine pa zopet med seboj. Upravni odbor mednarodne trgovske zbornice je pozval vse vlade, naj proučijo mere za ublažitev gospodarske krize ter pristopijo k ratifika-

ciji ženevskih sklepov. Nato so na kongresu evropske carinske zveze sklenili, da se bo vršil v juniju 1931 ponoven sestanek, na katerem se bo razpravljalo o potrebnih sklepih za ublažitev gospodarske krize. Odbor je sklenil, da se bo vršil šesti kongres zveze v Washingtonu od 4. do 8. maja leta 1931.

Avstrijsko-italijansko prijateljstvo

Izmenjava pozdravnih brzojavk med kancelarjem dr. Schobrom in Mussolinijem — »Nastopila je srečnejša doba medsebojnih odnosov«

Dunaj, 2. julija d. Ob priliki izmenjave ratificiranih pogodb sklenjenih med Avstrijo in Italijo je postal zvezni kancelar dr. Schober predsedniku italijanske vlade Mussoliniju sledečo brzojavko:

»Izmenjava ratificiranih pogodb o avstrijsko-italijanski prijateljski in razišodilni pogodbi mi nudi priliko, da vam izrekam svoje veselo zadovoljstvo, da je s temi pogodbami potrjeno resnično in iskreno prijateljstvo med našima vladama in narodo-

ma in da je medsebojno zaupanje z razišodilno pogodbo znova potrjeno.

Ministrski predsednik Mussolini je odgovoril s sledečo brzojavko:

»Brzojavka, ki ste mi jo poslali ob priliki izmenjave ratificiranih pogodb me je zelo prijetno dirnila. V trdnem prepričanju, da je nastopila z včeraj izmenjanimi ratificiranimi pogodbami nova srečnejša doba v razvoju odnosov med Italijo in Avstrijo, pošiljam tudi jaz avstrijski vladi in ljudstvu najboljšo in najtoplejšo želje.«

Povišanje carin v Italiji

Rim, 2. julija. Italijanske carinske postavke za avtomobile so bile, kakor poročajo »Uradni listi«, zvišane za 300 do 400%. Za uvoz avtomobilov se mora plačati 300 do 440 zlatih lir carine za 100 kg. Ta odredba se smatra kot odgovor Italije na nove ameriške carinske tarife. Italijanska avtomobilska industrija je pozdravljena z velikim navdušenjem.

Posojilo švedskega vžigalčnega trusta Rumuniji

Bukarešta, 2. julija. s. Predsednik švedskega trusta za vžigalice, I. Kreuger je dopel v Bukarešto, kjer bo ostal tri dni. Njegovo bivanje v Bukarešti spravljajo v zvezo z načrti rumunske vlade glede posojila in oddaje vžigalčnega monopola v zakup švedskemu trustu.

Prvi vseslovenski kongres srednješolcev

Beograd, 2. julija. AA. Danes ob 9. dopoldne je bil odprt v veliki dvorani univerze prvi vseslovenski kongres srednješolcev, ki mu je naloga propagiranje ideje ujedinjenja slovenskih narodov, zlasti med mladino, ki bo nekega dne vzela vodstvo naroda v svoje roke. Sinoči se je na dveh zasebnih ladjah pripeljalo 1500 učencev in učenk in 150 profesorjev iz Češkoslovaške pod vodstvom profesorja Alojza Klause, ravnatelja trgovske akademije v Nitri. Gostom je šla naproti do meje posebna delegacija jugoslovenskega Srednješolskega saveza, ki je goste lepo sprejela in jim želela dobrodošlico in mnogo uspeha pri delu. Razen tega je bil pri sprejemu kot odposlanec ministristva g. Miloš Milošević. Istočasno se vrši tudi 11. kongres jugoslovenskih srednješolcev. Skupno število udeležencev je 5000. Poljski delegati prispo na kongres tekom današnjega dne.

Iz seje VZS

Beograd, 2. julija. AA. Vrhovni zakonodajni svet je včeraj nadaljeval razpravo v poedinostih o predlogu zakona o javnih notarjih. Razprava se bo nadaljevala danes ob 16. Na seji sta bila v odobor za preučitev predloga gradbenega zakona poleg petih članov, ki so bili izvoljeni že svojčas, izvoljena dr. Miroslav Stojadinović in dr. Stevan Sagadin.

Bat'ovci v Splitu

Split, 2. julija. Č. Včeraj so prispeli semkaj s svojim posebnim vlakom nameščenci češkoslovaškega tovarnarja Bač'e pod vodstvom megovega brata Jana Bač'e. Mnogoštevilno občinstvo, ki se je zbralo na kolodvoru, jih je viliharno pozdravljalo, dobrodošlico pa jim je izrekel tujakajni češkoslovaški konzul. G. Jan Bač'a je tekom dneva posetil bana primorske banovine dr. Tartaglio, mestnega župana in komandanta mesta. Godba Bat'ovih nameščencev pa je popoldne priredila promenaadni koncert. Nocoj ostanejo v Splitu, jutri pa napravijo izlet v Trogir.

Tehnični predpisi za gradnjo bolnic

Beograd, 2. julija. Ministrstvo socialne politike je izdalo uredbu o tehničnih predpisih za gradnjo javnih bolnic. Uredba vsebuje predpise o higijenskih pogojih ter točno določa kakšni morajo biti objekti, zidovje, vrata, stopnišča, kopalnice, kuhinje, gospodarsko poslopje itd.

Grozna nesreča zaradi splašenih konjev

Vinkovci, 2. julija. V groznih mukah je danes preminula v tujakajni bolnici 16-letna Anica Šebaj, hčerka seljaka iz Rokovca. Včeraj popoldne je peljala z dvoprepnim vozom na polje. Iz neznanega vzroka so se konji nenadoma splašili in zdvijali. Dekle je padlo z voza, pri padcu pa se je krilo zavilo med kolesa tako, da so jo konji vlekli skoro 2 km daleč za seboj tako dolgo, da se je obleka raztrgala. Šebajeva je dobila pri tem težke notranje poškodbe.

Proslava izpraznitve Porenja v Nemčiji

Včeraj so se po vsej Nemčiji vršile velike manifestacije — Proglas na narod — Priznanje zaslug pokojnega dr. Stresemanna

Berlin, 2. julija. AA. Po vsej Nemčiji so se vršile včeraj velike manifestacije v proslavo izpraznitve Porenja. Nemški državni zbor je imel v proslavo izpraznitve izredno sejo. Nemški listi splošno naglašajo važnost tega dogodka, ki bo imel zelo ugodne posledice za pomirjenje med evropskimi narodi. Vsi listi soglasno poudarjajo zasluge pokojnega zunanjega ministra dr. Stresemanna, ki je s svojo dosledno spravljivo politiko dosegel, da se je Porenje predčasno izpraznilo in da so nastopili med Nemčijo in njenimi bivšimi sovražniki znosljivejši odnosi. Predsednik Hindenburg in nemška vlada sta ob-

javila manifest, v katerem se zahvaljujeta vsem onim, ki so padli in trpeli za svobodo Nemčije.

Pariz, 2. julija. AA. Po izpraznitvi Porenja je francoski minister zunanjih zadev Briand čestital visokemu komisarju Tirardu za njegovo vestnost in takt, ki ga je kazal v svoji misli enajst let nasproti porenjskemu prebivalstvu. Francija, pravi Briand, je trdno odločena braniti pravico, prav tako pa želi iskreno ustvariti ozračje za praktično sodelovanje in npravnosti sporazum, ki sta neobhodno potrebna za ohranitev miru.

Katastrofa na Dunavu

Na velikem rumunskem vlačilcu je nastala eksplozija - Posadka se je z ladjo vred potopila - Ogromna škoda

Beograd, 2. julija. p. Včeraj se je pripetila na Dunavu v bližini Surduka grozna katastrofa. Na rumunskem vlačilcu »Tank Kredi Petro I.«, ki ima 1500 ton nosilnosti, je nastala silna eksplozija, ki je vlačilec dobesedno razklala na dvoje, tako, da se je v par sekundah potopil z vso posadko in z vsem tovorom. Rešil se je samo mornar Marin Manov, ki ga je eksplozija vrgla 50 metrov daleč v stran in se je s plavanjem rešil do bližnjega čolna. Na krovu se je nahajala tudi 7 članska rodbina krmarja, ki je našla skupno z ostalo posadko smrt v valovih. Kmalu bi doletela kata-

strofa tudi rumunski luksuzni parnik društva »Angel Salura«, ki je vozil kakih 20 m pred vlačilcem. Le spretnemu manevru kapitana je pripisovati, da je parnik ušel katastrofi. Kako je eksplozija nastala, brzokone ne bo nikdar pojasnjeno. Donneva pa se, da je eksplozija nastala, ker se je nabral v praznih petrolejskih tankih, Promet je bil včeraj ustavljen, ker so ruševine potopljene ladje onemogočale prehod drugim parnikom. Na lice mesta so bili takoj odposlani oddelki luške komande, da so odstranili ruševine. Danes je promet zopet odprt.

470 ur v zraku

Chicago, 2. julija. s. Ameriška letalca brata Hunter, ki sta s svojim letalom že prekosila svetovni rekord v vztrajnostnem letu s tankanjem v zraku, sta še vedno v zraku. Letalo leti že 470 ur. Dosedaj je do bilo v zraku 176 krat goriva ter živila za letalca. Motor deluje brezhibno. Le pri letalcih se opažajo težave.

Peklenski stroj porušil šolo

Bukarešta, 2. julija. s. V občinski šoli v Destilu v bližini Kološa je eksplodiral peklenški stroj. K sreči ob tem času ni bil nihče v šoli. Šola je bila popolnoma porušena. Preiskava je dognala, da so neznanji storilci položili peklenški stroj v klet stoplja.

Od električnega toka ubit

Sisak, 2. julija. č. Ko se je včeraj popoldne vračal železostugar Osman Buljubašić z dela domov, je opazil na cesti pretrgano žico električnega voda. Hotel je žico spraviti s ceste. Ko je prijel z roko za žico, ga je udaril električni tok s tako silo, da se je na mestu zgrudil mrtev.

Pogoji za elektrifikacijo Jugoslavije

Nedavnega svetovnega kongresa o izkoriščanju svetovne energije, ki se je vršil v Berlinu, se je kot delegat naše države udeležil profesor beograjske univerze Jovanović, ki podaja sedaj v beograjski »Politiki« svoje vtise s kongresa in formulira na njihovih podlagi svoje mišljenje o elektrifikaciji naše države. Profesor Jovanović pravi med drugim:

»Berlinski svetovni kongres je bil celo za priznane strokovnjake na polju elektrotehnike pravo presenečenje v pogledu napredka splošne elektrifikacije. Večina evropskih držav je v zadnjih letih ogromno povečala svoje električno omrežje. Tudi za našo državo je to življenjsko važno vprašanje. Rešiti se da na razne načine, odvisno pa je od gospodarskih pogojev, naravnih sil naše zemlje in naše finančne zmožnosti. Glavno je, da so podani pri nas vsi pogoji za močno elektrifikacijo. Male centrale so pokazale vsepovsod velike gospodarske koristi, vse pa se je delalo brez sistema. Zato je sedaj prvo, kar je treba storiti, to, da se izdela generalni načrt za elektrifikacijo. Pri tem se ni treba zanašati samo na državo; tudi privatna inicitijativa lahko mnogo stori in pomaga, kar se bo gotovo tudi zgodilo, ker je dandanes elektrifikacija najbolj rentabilen posel. Vprašanje je, ali je dobro, angažirati za elektrifikacijo države tuji kapital. Gotovo pa je, da bi potrebni kapital z lahkoto dobili vsepovsod.«

V svojih nadaljnjih izvajanjih se bavi prof. Jovanović z nalogami banovinj na polju elektrifikacije in naglašja, da se je treba ozirati na to, da so večje centrale mnogo rentabilnejše kakor male. Pri elektrifikaciji banovinj pa se nikakor ne smejo zanemarjati že obstoječe centrale, nego se morajo pritegniti v skupno elektrifikacijsko omrežje, ker bi bilo škoda izgubiti vsako trohico energije.

Samomor in roparski napad

Orožniška postaja iz Vevč poroča, da je 28. junija okoli 19. skočil v Ljubljano neznan možki, se nekaj časa boril z valovi, nato pa utonil. Utopljenca so že potegnili iz vode, vendar dosedaj njegove identitete še niso mogli ugotoviti. Visok je okoli 170 cm, star 60 do 65 let, sivih las in precej plešast. Brada je obrta, brki so pristrženi. Neznane je bil na levo oko slep, v zgornji željstvi pa je imel en sam zob. Oblečen je bil v dobro ohranjeno kamgarnasto rujavo obleko s podolgastimi sivimi črtami, na sebi je imel modro srjako, sive barhentaste spodnje hlače, na nogah pa nove čevlje na zadrgo, ki so bili močno podkovani. Pri sebi je imel tudi zakrivljeno palico, strgano staro denarnico, malo žepno denarnico s 57 Din, dvema ključema in račun s podpisom »Fizgar«.

Za varnost v neposredni okolici Ljubljane je poskrbljeno slabo. O tem priča tudi roparski napad, ki je bil izvršen sinoči na križišču poti nad hotelom Tivoli, torej na kraju, koder hodi vedno mnogo Ljubljancov na izprehod. Neznani mlad možki je nenadoma napadel vdovo znanega turista Hauptmanna, ki je šla s svojo hčerko-učiteljico na izprehod. Vdovi je pobral vse denar, njeni hčerki je pa vzel uro in izgnil v temo. Policija menda o napadu še ni bila obveščena. Dobro bi bilo, da bi se varnostni organi bolj zanimali za red in javno varnost v neposredni bližini mesta, zlasti v Tivoliju, kjer kolezarji nemoteno vozijo po potih, ki so namenjena samo pešcem.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.73. — Berlin 13.465 — 13.495 (13.48). — Bruselj 787 — 790 (788.5). — Budimpešta 9.8943. — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 796.86 — 799.86 (798.36). — London 274.80. — Newyork 56.425. — Pariz 222.31. — Praga 167.28 — 168.08 (167.68). — Trst 296.20.
INOZEMSKA BORZE.
Curih. Beograd 9.125. — Pariz 20.285. — London 25.075. — Newyork 515.875. — Bruselj 72.02. — Milan 27.0275. — Madrid 58. — Berlin 122.98. — Dunaj 72.85. — Sofija 3.74. — Praga 15.30. — Varšava 57.90. — Budimpešta 90.285. — Bukarešta 3.065.

Pristopajte k Vodnikovi družbi!

Ljubljana se amerikanizira

Paviljon tvrde Korskia prepeljejo za Aleksandrovo na Miklošičevo cesto

Ljubljana, 2. julija.

Kar vse Amerike sicer še ni v Ljubljani, ampak imamo že strica Remsa in čakamo na Johna Keya, imamo že načrt za prvi nebotičnik in sicer smo pričeli prevažati hiše. Čeprav še nimamo za to posebnega podjetja niti podjetne d. z. o. s., vendar smo sicer napravili pričetek in res je tudi šlo, sicer ne še čisto po ameriško, eppur si muove...

Na oglu Aleksandrove ceste in Beethovne ulice začne zidati zavarovalnica »Dunaj« 7-nadstropno palačo in njej se je moral umakniti Hčni paviljon tvrde A. Korskia, ki je 6 let krasil koroško pušelj Aleksandrovo cesto in so najlepše cvetlice v njem zapeljale mladinu na promenadi. Ne samo dame in damice, oni dve rožici, ki sta bili dan na dan med cveticami, sta prav uspešno konkurirali s sestricami z domačega vrta in azurne rivijere.

Korsikov paviljon ni mala baraka, ampak 4 m in pol široka, 6 m globoka in 8 m visoka solidno iz smrekovega lesa zgrajena stavba s težko eternitno streho. Tudi ena stena je iz eternita in v podstrešju je dosti prostora za trambo, tako da paviljon tehtajo 6000 kg. Prepeljati tako velike in težke zgradbe torej ni lahko in gledalci so se čudili našemu podjetnemu mlademu mestnemu stavbniku Miroslavu Zupanu z Geopostovske ceste 10, da se je lotil tako riskantnega dela za primerno nizko ceno. Da, riskantna je zadeva, saj se je podjetnik zavezal, da postavi paviljon intakten, torej brez razpok na novo betonsko podlago 3 m od trotoarja ob paviljonu firme Radio Ljubljana na Miklošičevi cesti. Pot po Aleksandrovi cesti, s kockami tlakovani Dunajski cesti, kjer bodo morali najbrž podlagati pri transportu deske, po Dalmatinovi ulici in Miklošičevi cesti je dolga nekako pol kilometra in bo treba premagati pet ovinkov. Zaviti primitivni iz hladov sestavljeni voz z nepremičnimi osmi iz 60 mm debelega železa, ki so obdane in proti krivljenju zavarovane z lesom, je namreč pri vsem transportu najtežje in najzamušnejše, ker morajo na ovinkih delavci sami dvigniti paviljon z brni in ga zasukati za 90°. Voz ima zadaj dve leseni kolesi po 60 cm v premeru s 45 cm širokimi z železom okovanimi platišči, sprednji kolesi sta pa kakor navadno pri vozovih snatno nižji.

Ob 19. je deset delavcev pričelo vzdigati paviljon z ameriški »vintami« in ga podklatati s hlodi, da so na obojaki kolesa. Silno težko je bilo stavbo spraviti z viljega trotoarja na cesto in je obenem zasukati, da ni zdrsil paviljon z voza in treščil ob tla, ker bi se bil gotovo poškodoval, čeprav je na vseh straneh trdno zvezan s tramovi. Vse je šlo srečno in po načrtu, čeprav je delo trajalo več ur in je moral večkrat potegniti tudi štirinast tona vrni avtomobil, ki bo vlek paviljon na novo mesto.

Tako srečno je šlo, da so bili gledalci, ki bi vse hitreje in boljše napravili kakor mojster Zupan, kar malo nevoljni, ker se ni paviljon podrl in se ni udrla cesta pod njim. Vsi pa tudi niso dvomili v uspeh, kakor je v Ljubljani navada, saj je še popoldne prišel s Kodeljevega moškar, ki je svadal za prevoz, h stavbniku Zupanu, naj tudi njegovo hišo premakne za 3 metre, splošno so pa sicer v Ljubljani razmišljali že sklenjeno stvar, da je prevoz Korskovega paviljona le generalna za prevoz Figovca na vojaško vežbališče pri Devici Mariji v Polju, kjer bosta gostilna in štala prav dobro služili ob dirkah. Kadar je delo zastajalo, so pa navzoči strokovnjaki in to so vedno vsi navzoči pri takih senzacijah, obdnevno so se, ki so prišli na posopne, občudovali sosedo, ki so v spalnih oblekah stoneli na oknih in potrpežljivo čakali, kdaj poneha škripanje tramov, okužanje delavcev, drdranje avtomobila in izpodobno klicanje cele čete priložnostnih polirjev in inženjerjev, ki so prišli na posopne po polički uri, razgreti po popolnoma enostavnem in hudo naglem prestavljanju palače Ljubljanske kreditne banke na Golovec.

Pri premikanju in sukanju paviljona na cesto se je sicer odrgala močna veriga, ki je bil z njo avto zaprežen v nizki voz s nenavadnim tovorom, ko je bil pa paviljon na gladkem asfaltu, je avto prav dobro potegnil in bi bilo šlo hitro naprej, če bi se ne bila snemala kolesa. Zato bodo danes zadnji kolesi pritrjeni z zatihi na os, sprednji kolesi pa zamenjali z bolj premičnimi valjarji in šlo bo, prav gotovo ho šlo.

Davi so s pomočjo avtomobila paviljon pripeljali skoraj do Kettejeve trgovine, kjer se prav lepo poda in bi sosed Bešter najraje kar zašel fotografirati v njem, oglašili so se pa tudi že reflektanti, namreč zlobni Figovčevi konkurenti, ki hočejo v njem odpreti ostarijo z najboljšim pivom, ampak mi smo za to, naj bi Matevž ostal po prevozu Figarije na vojaško vežbališče kar v Ljubljani in tabernal v paviljonu sredi Aleksandrove ceste. Paviljon so naravnali v pravo smer in ga potisnili h kraju, da ne bo čez dan ovrval promet. Šele sedaj se vidi, kako velika je ta stavba, a vendar bo zvečer, ko poneha promet, paviljon zopet korajžno mahnil proti pošti, kjer privzdignejo tramvajске žice, da se bo na trdnopolnem popotovanju lahko pokrepčal pri »Sloncu«, kjer se od njega pri slavnostnem pivu poslovje dosedaj njegovi občudovalci z Aleksandrove ceste, potem ga pa spremljijo v spredu do Figovca, kjer ga pozdravi komisija strokovnjakov pod predsedstvom našega največjega prometnega strokovnjaka g. Hartmanna. Kakšno bo gniljivo slovo pred »Slonom« in kaj ukrene komisija na oglu Dalmatinove ulice, pa povemo jutri, že danes je pa sklenjeno, da sledimo paviljonu v neomahljivi zvestobi tudi, če bi ga vozili tri tedne.

Stalinova slika Rusije

Obširno poročilo na kongresu komunistične stranke — Za mir in gospodarske stike z inozemstvom — Napredek industrijalizacije

Na XVI. kongresu ruske komunistične stranke v Moskvi je imel Stalin politični govor, ki je trajal sedem ur. Izjavil je, da se nasprotja med zmagovitimi in premaganimi državami vedno večja. Zlasti razmerje med zmagovalci in Nemčijo bi se dalo ponazoriti s piramidno, vrh katere so Amerika, Anglija, Francija in druge države z Youngovim načrtom in na kateri je napis: »Plačaj. Čisto spodaj pa leži Nemčija, izrpana v prizidevanju, da plača zahtevane visoke reparacije. Bilo bi smešno verjeti, da bo mogla Nemčija v najbližjih letih plačati 20 milijard mark brez večjih socialnih pretresljajev. Tudi odnošaji med imperijalističnimi državami in kolo-nijalnimi deželami se poostrejujejo. Neodvisna Kitajska je razdeljena v interese sfer. V južni in srednji Kitajski dvija krvava vojna generalov, katero financirajo evropske in ameriške države. Ni dvoma, da bi mogla samo sovjetska republika rešiti Kitajsko končnega propada.

Potem je Stalin karakteriziral mednarodni položaj sovjetske Rusije, češ, da sta vidni dve tendenci v odnošajih tujih držav do sovjetske republike. Nekatere kapitalistične države skušajo popraviti številne napake kapitalizma na račun položaja sovjetske republike in iz tega izvirajo izzivalni napadi na sovjetsko Rusijo in priprave na intervencijo. Najznačilnejša predstavnica te tendence je sedanja Francija, med militarističnimi državami sveta najagresivnejša militaristična država. Druga tendenca si prizadeva ohraniti s sovjeti prijateljske zveze, kar je posledica naraščajoče politične in gospodarske moči sovjetske Rusije in njene sposobnosti za obrambo.

O predvojnih dolgovih je Stalin izjavil, da je sovjetska politika v tem pogledu docela jasna. Pod pogojem, da nam bodo dovoljeni krediti, smo pripravljene plačati najhujš del vojnih dolgov, katere bomo smatrali potem za dodatno jamstvo kreditov. Brez tega pogoja pa ne moremo ničesar plačati. Pravijo, da boljšešiška propaganda ovira normalne odnošaje med sovjetsko Rusijo in drugimi državami. Toda to je v resnici samo pretveza za propagando, katere cilj je intervencija. Pravijo tudi, da je kamen spodbite naša sovjetska uprava, kolektivizacija, boj proti kulakom (bogati kmetom), protiverska propaganda ter boj proti škodljivcem in protirevolucionarjem. Kolektivizacija, boj proti kulakom in protiverska propaganda je nepobitna pravica delavcev in kmetov, določena z našo ustavo. Ustave se pa moramo in se bomo strogo držali.

Končno je Stalin izjavil: Naša politika je politika miru in gospodarskih stikov z

vsemi državami. Posledica te politike je zboljšanje odnošajev z mnogimi državami in sklenitev mnogih trgovskih, tehničnih in pomožnih pogodb. Posledica te politike je tudi, da se je sovjetska Rusija pridružila Kelloggovemu paktu in da je podpisala v duhu tega pakta znane protokole s Poljsko, Rumunijo, Litvo in drugimi državami ter protokol o podaljšanju pogodbe o prijateljstvu in nevtiralnosti s Turčijo. Posledica te politike je dalje dejstvo, da se nismo dali sovražnikom kljub provokaciji in izzivalnim napadom zaplesti v konflikt. To politiko bomo vodili tudi v bodoče z vsemi silami in z vsemi sredstvi. Nočemo niti pedi tuje zemlje, toda tudi svoje zemlje si ne damo vzeti niti koščka.

Stalin je govoril tudi o notranjem položaju sovjetske Rusije. Dejal je, da se kaže v nasprotju s kapitalističnimi državami in sovjetski Rusiji napredek narodnega gospodarstva in nazadovanje števila brezposelnih. Industrija se je dvignila in pospešila tempo svojega razvoja, težka industrija si je opomogla. Socialistični sektor industrijske delavnosti kaže nov napredek. V poljedelstvu so nastala nova državna in kolektivna gospodarstva. Pomanjkanje žita je v bistvu odstranjeno. Glavne mase kmetov so se obrnile h kolektivnemu gospodarstvu in odpor kulakov je bil str. Letos bo znašala letina najmanj 113 do 114 % predvojnih letin, kapaciteta industrije se je pa povečala v primeri s predvojnjo za 180 %. Zunanja trgovina je dosegla letos najmanj 80 % predvojnje količine. Narodni dohodki so znašali 34 milijard rubljev.

Razvoj narodnega gospodarstva gre v sovjetski Rusiji v smeri industrijalizacije. Letos je znašal delež industrije na celokupni proizvodnji 53 %, delež poljedelstva pa 47 %. Investicije v industrijskem sektorju javnega gospodarstva znašajo 4.275 milijonov rubljev, v privatnem sektorju so pa padle za 19 %. Petletni gospodarski načrt bo uresničen v štirih letih, v mnogih gospodarskih panogah pa celo v treh letih ali še celo prej. Gnojni in kulturni položaj kmetov in delavcev se je temeljito zboljšal. Kot aktualne naloge sovjetskega režima je našel Stalin med drugim ustanovitev primerne baze surovin, boj proti birokratizmu, povečanje proizvodnje, zboljšanje prehrane prebivalstva z živili, večjo osebno avtoriteto in odgovornost vodilnih činiteljev v podjetjih, nadaljevanje kolektivizacije in odstranitve kulakov.

Posledice pomislevanja.
— Od česa si se tako postaral, prijatelji?
— Moja stara se je dala pomladiti.

Priložnost!
Prvi čelški svečal film v Ljubljani!
Obešenjakova Tončka
Ita Rina predstavlja v njem pretresljivo usodo dekleta, ki se je žrtvovala na smrt obojencema v njegovi zadnji noči!

Nekaj nasvetov kopalcem

Kako prepreči vsakoletne žrtve kopanja — Navodila plavcem in neplavcem

Plavalni sport se povsod močno razvija in širi. Tudi oni, ki niso njegovi prijatelji, radi gledajo zagorele kopalce po kopaliscih ali ob rekah, kjer si na svežem zraku in pod blagodejnimi, čeprav pripekajočim solncem utrujejo telo. Plavalni sport goli v prvi vrsti kreпка, zdrava mladina, kateri se pozna že v začetku kopalne sezone poglavje, kajti kopanja je vsako leto več. Čim se začne ljudje kopati, so nesreče na dnevnem redu. In ne samo pri nas, po vsem svetu zahteva kopalna sezona vsako leto mnogo človeških žrtev. Večina nesreč gre nedvomno na račun neprevidnosti kopalcev samih.

V naslednjem hočemo navesti nekaj navodil, katerih bi se morali vsi kopalci strogo držati, da bi ne bilo vsako leto toliko nesreč.

Prvo navodilo je: Ne ostani predolgo v vodi. Kdor zna plavati, lahko ostane v vodi delj nego tisti, ki plavati ne zna. Plavanje zahteva izvestno telesno silo in gibanje tako, da se telo ne ohladi preveč. Čim pa stresa kopalca v vodi mraz, se mora zavedati, da je telo že dovolj utrujeno in da je treba zlestiti v vodo.

Ne hodite v vodo neposredno po jedi. Trava je počakati vsaj eno, še bolje pa dve uri.

Ne kopajte se sami na samotnih krajih.

Pred kopanjem si moramo dobro očistiti nos, da lahko v vodi dihamo.

Če ima kdo bolečine v ušesih ali če slabo sliši, naj si zamaši ušesa predno gre v vodo.

Ne plavajmo na sredo jezera, reke itd., če piha veter od brega, kajti nazaj je treba v takem primeru plavati proti vetru, kar je zelo naporno.

Nikoli se ne smemo kopati po telesni utrujenosti, n. pr. po daljšem potovanju, poturah, po nogometnih tekmah itd.

Po vsakem kopanju se je treba dobro obrisati, posebno če je hladno. Če je dno vode kamnito, moramo biti pri kopanju zelo previdni. Previdnost je dobra tudi tam, kjer je v vodi mnogo rastlin. Če zaide kopalca v tako vodo, naj plava vznak in si pomaga samo z rokami.

Če nam preti v vodi nevarnost, se smemo klicati na pomoč, dokler se ne prepričamo, da je nevarnost resna in da bi utegnili utoniti. Če namreč kličemo med plavanjem, izpuščamo zrak iz pljuč in s tem se izgublja nosnost tako, da morajo roke in noge močneje delovati, da se obdrži telo na površju.

Če se kopljejo na nevarnih krajih in če upoštevamo omenjene nasvete, se nam ni treba bati, da bi utonili. Bolj kakor kjerkoli drugje, velja pri kopanju načelo, da je previdnost mati modrosti. Samo oni, ki prezirajo previdnost in ki se hočejo na vsak način producirati, plačajo svojo lakomnost z zdravjem ali pa celo z življenjem.

Pričujočih navodil naj bi se držali vsi — plavalci in neplavalci.

Stavbno gibanje v Ljubljani

Stavbna podjetnost je v polnem razmahu

V Razlagovi (pred Kotezijski) ulici je nastavljen betonski temelj za pritično, enonadstropno hišo Ivana Vovka in se že zida z zidno opeko. Vsa dela bodo do konca meseca avgusta končana in bodo stanovanjski prostori porabni. Zgradbo izvršuje Zidarska zadruga.

Na travniku blizu Ceste na Lokco poganja iz tal betonsko zidovje za stanovanjsko hišo finančnega nadzornika I. Erjavca. Smer ulice je označena, ulica sama pa še nima napisa. Pod Erjavčevno streho bodo stanovanja v nizkem in visokem pritičju in pa pod streho. Ker je svet mehak, je bilo treba za tako visoko betonsko zidovje pripeljati veliko gramozu. Zidanje vodi zidarski mojster Karel Gregorec iz Mengša.

Na Timovskem pristanu je Naglasovo tovarniško poslopje, ki so ga vzdigli v enonadstropno stavbo, povečem sezidano in spravljeno pod streho. Zidarska dela izvršuje stavbenik Robert Smielovski.

V mični Rožni dolini se tudi letos pridno zidajo hiše in vile. Naselje se širi obojito proti jugozapadu in zapadu. Čevljarški pomočnik Rudolf Svajger si stavi pritično hišico s podstrešnim stanovanjem. V delu je pritično zidovje nad betonskim temeljem. Preden so prišli zidarji na stavbišče, si je gospodar napravil vodnjak, kar ga ni stalo dosti truda in denarja. Izkopal je svet jedva dva metra globoko, pa je prišel do žive vode, ki je baše dobra. Hišo mu zida Zidarska zadruga.

Janez Logar, železniški uslužbenec, ima svojo domačo hišo toliko narejeno, da se stene ometavajo, naker se bodo zmal in znotraj se pobelje, sobe pa posikale v visokem pritičju in pod streho. Logarjeva hiša stoji na prostejšanju 12 metrov široki ulici, ki bo vezala Večno pot s Ceste v Rožno dolino. Zidarska dela izvršuje Poljanec in Genussi.

Anton Galčič, železniški uslužbenec, ima visokopritično svojo hišo v grobem zgrajeno in spravljeno pod streho. Zidanje dovršuje zidarski mojster Kozamernik, ostriše si je pa napravil gospodar sam, saj je zaposlen za tesarja pri železnici. V Galčičevi hiši bo porabne tudi podstrešno stanovanje. V avgustu ali še prej se stranke vsečijo.

G. Antonija Učak bo tudi lastnica lepe nove hiše. Zidovje je zgrajeno in se ometava. Pod njenim krovom bo visokopritično in podstrešno stanovanje. Zidarska dela izvršuje zidarski mojster Valentin Battelino.

Orožnik Franc Garibalči se preseli že prihodnji mesec v svojo hišo. Gradbena dela so toliko uspeša, da bo poslopje v dobrem tednu dozdano in pokrito. G. Garibalči bo razpolagal s pritičnim in podstrešnim stanovanjem. Zidarska dela dovršuje stavbenik Franc Marinčič.

Lukman, ki je tudi pri železnici v službi. Tudi niemu zida zidarski mojster Franc Kozamernik iz Stranske vasi. Lukman bo imel pritično in podstrešno stanovanje, ki bo suho in svetlo in zato tudi zdravo. Podoba je, da bosta Logarjeva in Lukmanova hiša v istem času gotovi in porabni, namreč proti koncu prihodnjega meseca.

Ga. Bertica Pikuž, žena odvetnika iz Dolnje Lendave, si tudi gradi lepo domačijo v ljubki Rožni dolini. Zidovje je v grobem dograjeno, ostrešje je pa še v delu. Betonsko temeljno zidovje je ometano z lesenocementno maso, da bodo prostori dobro porabni tudi v tleh, dasi je onodni svet ilovnat. V visokem pritičju in prvem nadstropju bodo lepe, moderno urejene sobe. Gradnjo te ponosite hiše ima dovršiti Zidarska zadruga. Vsa dela bodo ob ugodnem vremenu vsaj do avgusta gotova.

Posestnik in prevoznik Matija Debevec na Večni pot št. 9 si zida na svojem svetu pod Streliščem enonadstropno domačijo z nizkim in visokim pritičjem. Surovo zgradbo bodo še ometali, stene pobelili in sobe okusno poslikali. Prihodnji mesec bodo vsa dela gotova in se stranke vsečijo v svefca, solnčna, moderna stanovanja. Zidarska dela izvršuje zidarski mojster Valentin Battelino.

Skrivnost gosli

Skrivnostna je stvar, katere ne poznamo in ne razumemo. Ko jo pa spoznamo, ni več skrivnostna. Zdad imamo že prav malo skrivnosti, razven ako jih hočemo imeti. V glasbenem svetu so največja skrivnost gosli — za dotičnega, ki jih ne pozna. V resnici pa ni nikjer tako malo skrivnosti, kot ravno v goslih.

Dokaz, da v goslih ni skrivnosti, so instrumenti posebnih oblik: trapez, trapezoid, četverkotnik, oblika kitare in še druge oblike nam lahko služijo, da naredimo brezhibne gosli. Toda te oblike niso estetske in ne prikladne, zato nimajo bodočnosti. Kajti današnja oblika vijoline je kar najbolj prikladna, nobena druga je ne more nadomestiti. Sicer pa ta oblika ni delo enega mojstra, temveč poskušan mnogih stoletij. Toda k skrivnosti!

Čim več inteligence, tem manj skrivnosti. Stradivari je bil patriči, njegovi predniki so zavzemali visoka mesta v italijanski javnosti. Smemo trditi, da je bil najinteligentnejši goslar klasične goslarke dobe. Naobraženost mu je omogočila, da se je poglabil v bistvo vijoline, namreč da ni delal šablonsko, temveč je hotel spoznati, kaj dela. Ni mu zadostovalo dobro, iskal je najboljši in to njegovo najboljši ni bila skrivnost, marveč skladnost. Njegovo delo se cenil kot najboljši delo klasične goslarke dobe. In ker je bilo delo najboljši, je tudi glas najboljši. — Evo skrivnosti!

Za Stradivarijem je bil najfinjši v izdelkih J. B. Vuillaume, njegovi izdelki se približujejo Stradivarijevemu po glasu in izdelavi. Poznal je skrivnost, da morajo biti gosli izdelane kar najbolj precizno, kajti akustika zahteva popolno harmonijo. Sicer pa vidimo, da so vsake dobre gosli tudi nad vse skrbno zgrajene. Dobe pa se še vedno ljudje, ki verujejo v skrivnost, navadno v lastno škodo. So pa tudi taki, ki skrivnost oznanjajo; to so večinoma šarlatani, ki apelirajo na lakohovernost. So tudi taki, ki vse življenje iščejo skrivnosti, tem je skrivnost potreba. So pa tudi

taki, ki pišejo o skrivnostih gosli cele knjige, gosli same so jim pa španška vas. Razseden človek pa ne pomeni prav posebnosti skrivnosti, on ve, da so gosli skrivnostni aparat in s tem je povedal vse. Podgorca.

Belešnica

KOLENDAR.
Danes: Sreda, 2. julija 1930, katoličanski Obisk Mar. Device, pravoslavni: 19. imnja, Jada.
DANAŠNJE PRIREDITVE.
Kino Matka: Sedem orlov.
Kino Ideal: Kreola.
DEŽURNE LEKARNE.
Danes in jutri: Bohinc, Rimoka cesta, Loustek, Resljeva cesta.

Diplomske izpite

so v junjskem terminu 1930 položili na filozofski fakulteti v Ljubljani ti - le kandidati in kandidatice: Antič Silva (zoologija in botanika); Borke Franc (slovenska književnost in primerjalna književnost); Čič Ljudevit (srbskohrvatska književnost in srbskohrvatski jezik); Fermevc Lela (francoščina in primerjalna romanska gramatika); Gorjup Slavica (francoščina in primerjalna književnost); Grad Anton (francoščina in primerjalna romanska gramatika); Gundel Marija (zoologija in botanika); Horvat Ivo (srbskohrvatska književnost in srbskohrvatski jezik); Janković Darinka (francoščina in primerjalna romanska gramatika); Jelenc Slavica (uporabna matematika in teoretična matematika); Jurančič Janko (srbskohrvatska književnost in srbskohrvatski jezik); Košak Vincenc (slovenska književnost in primerjalna književnost); Krošl Anton (primerjalna književnost in obča zgodovina); Kvet Nikolaj (francoščina in primerjalna književnost); Mušič Rudolf (nemščina in primerjalna književnost); Pegan Gjozga (obča zgodovina in uporabna matematika); Peterlin Anton (teoretična matematika in uporabna matematika); Pirč Vera (zoologija in botanika); Potokar Josip (fizika in fizikalna kemija); Škerfič Olga (narodna zgodovina in obča zgodovina); Terdnina Marijeta (nemščina in primerjalna književnost).

Nebo v juliju

Solnce se v juliju počasi vrača proti nebesnemu ekvatorju. S tem se krči tudi dan. Zemlja bo na svoji eliptični poti okrog sonca jutri najbolj oddaljena od njega, kar po nima na klimatične razmere pomembnejšega vpliva. Začetkom julija je solnce v znamenju Raka, 23. julija pa preide v znamenje Leva.

Luna je začetkom julija nad nebesnim ekvatorjem, katerega prekorajči danes. Najnižjo lego pod njim doseže 9. julija. Potem se znova približuje ekvatorju in ga prekorajči 17. julija. Najvišjo lego nad njim doseže 24. julija, na povratku pa prekorajči ekvator 30. julija. Lunine faze bodo: prvi krajec 3. julija ob 5.03, polna luna 10. julija ob 21.01, zadnji krajec 19. julija ob 0.29 in mlaj 25. julija ob 21.42.

Planet: Merkur je v juliju v neugodni legi za opazovanje.

Venera je v sozvezdju Leva na večernem nebu. Približuje se zemlji in njen dozevni premer narašča. Začenja se torej ugoden čas za opazovanje Venera z manjšimi daljnogledi. Venera je podobna zdi luni dva do tri dni po prvem krajcu. Začetkom julija zahaja pred 22. uro, konec meseca pa po 21. uri 11. julija bo Venera blizu Neptuna, 28. julija pa nastane konjunkcija Venera z luno. Venera bo tri stopinje južneje, okrog 5 1/2 luninih premerov od lune. Ta nebesni pojav se bo videl zelo lepo tudi s prostim očesom, če bo jasno.

Mars je v sozvezdju Bika in vzhaja po polnoči. Je pa še vedno tako oddaljen od zemlje, da ga z manjšimi daljnogledi ne moremo opazovati.

Jupiter je v sozvezdju Dvojčkovi in se prikazuje iz solnčnih žarkov konec julija na jutranjem nebu. 24. julija bo Jupiter blizu lune.

Saturn je v sozvezdju Strelca in je v juliju v najugodnejši legi za opazovanje. Včeraj je bil v opoziciji s solncem, obenem je pa zdaj najbližji zemlji. Vidi se vso noč. Opazovanje Saturna bo motila letos njegova nizka lega pod nebesnim ekvatorjem.

Uran je v sozvezdju Rib in vzhaja pred polnočjo.

Neptun je približno solnce, da bi se videl.

Meteorji: Okrog 7. junija stopi v akcijo znani roj Perseid, Radiant tega roja je v začetku v sozvezdju Kassiopeje blizu stalnice Omikron. Od 25. do 30. julija stopi v akcijo roj Aquarid z radiantom v sozvezdju Vodnarja blizu stalnice Delta. Opazovanje meteorjev bodo letos podpirale temne noči, kajti 25. julija bo mlaj.

Lega zvezdnega firmamenta začetkom julija ob polnoči, sredi julija ob 23. in koncem julija ob 22.; na severovzhodu vzhajata Perseus in Kočijaž, na vzhodnem obzorju se vidi Skopec, nad njim Andromeda in Pegaz, na jugovzhodu stoji nad obzorjem Vodnar in Kozorožec, nad njima pa Delfin. Na jugu tik nad obzorjem je Strelca, nad njim Orel, v zenitu pa Lira in Labud. Na jugozapadu se nagiba k obzorju Skorpion, nad njim so pa Gadonožec, Gad in Herkules. Dalje proti zapadu sta Krona in Bootes, na severozapadu se pa približuje obzorju Velika Medvedica.

Več res ni treba.

— Ali te ni sram, Pepček, je nadrl oče svojega sinčka. »Čelo leto že hodiš v šolo, pa ne znaš več kot do desetih štehi. Radoveden sem, kaj bo še iz tebe.«

— Sodnik pri hoksu, je smeje odgovoril nabeudni Pepček.

Vsako sredo, soboto in nedeljo godba in

dneve radio koncert v hotelu 'Bellevue'.

Izborna pijača in prvovrstna kuhinja, najlepša razgledna točka v Ljubljani. — Krasno tujske sobe, zelo prijetno bivanje za letoviščarje. — Pension Din 65. Interurban telefon 3042.

Dnevne vesti

Z naše univerze. Rektorat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani razpisuje za histološki inštitut na medicinski fakulteti mesto dnevičarja - laboranta. Prošnje je treba vložiti do 16. t. m.
Kongres slovenskih srednješolcev v Beogradu. Po vsesokolskem zletu so se zbrali v Beogradu srednješolski slovenskih držav, da se pomenujo o svojih slovenskih zadevah. Kongres, ki se je pričel danes, se vrši na pobudo češkoslovaških srednješolcev. Vsaka prijavljena srednja šola je poslala na kongres po dva dijaka. V Beogradu se je zbralo nad 6000 srednješolcev. Samo češkoslovaških srednješolcev je okrog 3000, ruskih srednješolcev iz Češkoslovaške pa 400. Namen kongresa je poleg drugega ustanoviti vseslovenski časopis za srednješolsko dijaštvo, v katerega bodo pisali srednješolci v svojem jeziku, tako da bodo zastopani v njem vsi slovenski jeziki. Srednješolci iz Brna so vzeli s seboj krasen venec, katerega položje na grob našega neznanega vojaka. Kongres bo trajal do sobote.
Osebnost. Predsednik višega deželnega sodišča g. dr. Anton Rogina nastopi danes svoj letošnji odmor.
Razpisane službe. V zdravilišču na Golniku je razpisano mesto pomožnega zdravilnika. Prošnje je treba vložiti do 31. t. m. pri kr. banski upravi dravske banovine, oddelek za socialno politiko in narodno zdravje. Higijenski zavod v Ljubljani razpisuje mesto sanitarnega inženjerja v 9. ali 8. skupini I. kategorije pri Higijenskem zavodu v Ljubljani. Prošnje je treba vložiti do 20. t. m. — Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje službo banovinskega cestarja pri okrajnem cestnem odboru v Trebnjem in sicer cestarsko mesto na cestni progi Pluska - Dobrič - Mirna peč. Prošnje je treba vložiti do 15. t. m.
Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 11 z dne 2. t. m. objavlja odredbo o ustanovitvi ssetinje za pospeševanje poljedelstva, natečaj za sprejem gojencev v nižjo šolo vojne akademije in sicer mladeničev, ki so dovršili 6., 7. ali 8. razred gimnazije ali realke ter imajo zrelostni izpit, in natečaj za sprejem gojencev v nižjo šolo vojne akademije in sicer mladeniče, ki so dovršili 4. razred gimnazije ali realke ter imajo nižji tečajni izpit.
Profesorski kongres. Glavna uprava jugoslovenskega profsorskega društva obvešča udeležence profsorskega kongresa iz drugih krajev, da bodo stanovali med kongresom v Dijaškem domu. Vse informacije se daje pri pooblaščenih prciesorjih II. moške gimnazije v Beogradu.
Smrtina nesreča brata akad. slikarja Maleša. V Pečuhu se je pretekli dni smrtino ponesrečil 35letni brat akademičnega slikarja Maleša Franc Maleš. Zaposlen je bil ves čas po vojni v tamošnjem rudniku. Ko je kot delovodja ogledoval jamski objekt, če je dovolj podprt s tramji, se je lesona ogroditve nenadoma zrušila in ga zasulo obremenjeno s dvema tovarishma. Enega so po enournem izkopavanju rešili, dočim sta bila ostala dva že mrtva. Pokojni Maleš zapušta ženo in enega otroka. Nesreča je tem bridkeje pretresla Malešev rodbino, ker se je pokojnik odpravil na daljši odih v domovino v svoji rojstni kraj Kamnik.
Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca junija 1936 sledeče prispevke: I. Podružnice. Kranj 2010 Din, Tržič 2000 Din, Rogaska Slatina Din 1234,50, Celje ž. 1500 Din, Brežice 600 Din, Trbovlje m. 1100 Din, Novo mesto ž. Din 1182,50, Borovnica 355 Din, Ljubljana, Šentp. ž. 505 Din; skupaj 10.487 Din. — II. Nabiralniki. Joško Jelačin, Ljubljana, Dolenska cesta, 42 Din. — III. Mornarji. Toma Župana sklad; žen. podružnica Celje 1000 Din, podruž. Kranj 600 Din; skupaj 1600 Din. — IV. Razni prispevki. dr. J. Gregorin, Ljubljana, 100 Din, A. Hafner, Škofja Loka, 50 Din, Šolska mladina Markovci Din 131,50, M. Bergant, Ljubljana, 100 Din, Jos. Tušak, Sv. Anton, 100 Din, T. Domicelj, Maribor, 100 Din, M. B. 100 Din, Kolinska tovarna, Ljubljana, 250 Din; skupaj Din 931,50. — Vsta vseh prispevkov Din 13.060,50.
4. Julija, na predvečer praznika slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda, naj skrbišjo CM podružnice in druga narodna društva, da zaplapolajo na vseh gričih in vrhovih naših gora kresovi. Ti kresovi ojačajo narodno in državno samozavest med ljudstvom v obmejnih krajih, našim zaslužnim bratom in sestram na severu in jugu pa naj bodo dokaz, da nismo posabli na nje.
Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo manj oblačno in vroče in da krasje nevihte niso izključene. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu, Splitu in Beogradu 31. v Ljubljani in Sarajevu 30, v Mariboru in Skoplju 26 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,8 mm, temperatura je znašala 18 stopinj.
Ženski list. Prejeli smo 7. številko »Ženskega lista«, mesečnika za medo, zabavo in gospodinjstvo, ki izhaja že peto leto in katerega urednica je ga. Zagorka. Ta številka prinaša poleg lepih vzorcev več vzorcev otroških oblek, moderna ročna dela itd. Bogat krojni vzorec, ki je priložen vsaki številki »Ženskega lista«, prinaša kroje modernih oblek in plaščev. Med članki naj omenimo poleg uvodnika razpravo Vere Kopačeve, »Žena in

ženke« in pismo Nine Vavra »Ženskemu listu«. V drugih člankih se razpravljajo o važnih socialnih in kulturnih vprašanjih, ki zanimajo žensko kot mater, gospodinjico in ženo. V rubriki »Gimnastika« prinaša ta številka s slikami podrobna navodila, kako se najlažje naučimo plavati. Zelo obsežen je oni del, v katerem so nasveti za gospodinjstvo in kuharski recepti. »Ženski list« stane četrtletno 45 Din in se naroča pri upravi Zagreb, Samostanska ulica 2-1.
Razkrinkana mazačka. V Mali Paki pri Karlovcu živi starka Baša Teslić, ki se bavi z mazačtvom. Zdravila je razne bolezni in k njej so zahajali seljaki iz bližnje in daljne okolice. Te dni je prišel k njej tudi mlajši možki, ki je tožil o bolečinah v pljučih in o neprestani mrzlici. Starka ga je pregledala, dejala, da mu da lahko samo zdravilo proti zbadanju v pljučih, proti mrzlici pa je najboljšo zdravilo urin. Zatrjevala je tudi, da je zaradi velikega števila bolnikov izčrpala zalogo zdravil. Bolniku je dala neko zdravilo, za katero je zahtevala 10 Din, dejala pa je, da tega ne sme nikomur povedati. Toda dozdveni bolnik se je nenadoma predstavil kot dr. Branimir Bivalj iz Karlovca. Zdravnik je uvedel preiskavo in našel še več stekleničic »zdravil«, katere je zaplenil, starko pa zaradi mazačtva ovdaril orožnikom.
Mož ustreli ženo in sebe. V Borovu pri Tuzli se je te dni odigrala pretresljiva rodbinska tragedija. Železniški čuvaj Mirko Krča se je sprl s svojo ženo, med prepričevanjem je potegnil iz žepa samokres in ustreli ženo v prsa. Žena je bila takoj mrtva. Videč strašne posledice svojega dejanja, se je Krča ustreli v glavo. Prepeljali so ga v bolnico, toda med prevozom je umrl. Vzrok prepria je bila ljubosumnost.
Dražba leva. Lev občine Mala gora se bo oddajal v zakup za dobo od 1. avgusta 1936 do 31. marca 1935 na javni dražbi v soboto 19. t. m. ob 11. pri okrajnem glavarju v Kočevju.
Dve nesreči. Davi so si trije fantje, med njimi mehanik Ladislav S., izposodili nekje v Vodmatu motorno kolo in se podili ž njim po mestu in okolici. Vožnja pa je nesrečno končala, kajti motocikel se je prevrnil in vsi trije so padli z njega. Ladišlav se je obhujno pobli na nosu in so ga morali prepeljati v bolnico. Finale pa bo na policiji, kajti fantje so si motorno kolo izposodili brez vsakega dovoljenja.
Rad Pavličič, sinček učitelja z Vrhnike, je včeraj popoldne pri obriranju češeni padel z drevesa in si zlomil levo nogo. Tudi nje ga so prepeljali v ljubljansko bolnico.
Ljubavna tragedija. V soboto zvečer se je v novosadskem pristanišču odigrala pretresljiva ljubavna tragedija. Bolgarski emigrant Jordan Daskalov, ki je živel v mestu kot vrtnar, se je nedavno seznanil s 35letno vdovo Marijo Steričevo, s katero je živel v divjem zakonu. Daskalov pa je bil zelo ljubosumen in zato sta se z vdovo često prepirala. Nedavno je zalotil vdovo pri vodnjaku v pogovoru z neznanim možkim. Ženo je ozmerjal, nič hudega slutečega neznanca pa pretepel. V soboto zvečer se je hotel Daskalov z vdovo odpraviti na sokolski zlet v Beograd. Vkrcala sta se na parnik. Žena je možu dejala, da so mornarji čedni fantje. To je Daskalova tako razjezilo, da jo je pograbil in vrge v vodo ter sam skočil za njo. Žena je v vodi klicala na pomoč, Daskalov ji je pa tiščal usta in jo skušal potegniti pod vodo. Več mornarjev je takoj skočilo v vodo in posrečilo se jim je rešiti vdovo, dočim je Daskalov utonil.

Iz Ljubljane

—lj Odhod ljubljanskih skavtov na Genrensko. Davi ob 7. je odpotovalo 35 ljubljanskih skavtov v Bohinj, kjer bodo bivakirali več tednov. Druga skupina skavtov odpotuje prihodnje dni v Kronovo na Dolensko, tretja pa odide na morje. Našim vrlim skavtom želimo na počitnicah obilo zabave in razvedrila.
—lj Na morje se odpelje noči prva skupina revne ljubljanske dece, ki jo pošlje pod vodstvom že izkušene dobre počitniške mamicе ga. Gašperlinove Kolo jugoslovenskih sester letos že v lastni, prekrasni Dom Franje dr. Tavčarjeve v Kraljevcu.
—lj Današnji živilski trg. Današnji živilski trg je bil z blagom dobro založen, zlasti pa je bil velik dovoz sočivja, zelenjave in sadja. Cene zelenjavi in sočivju so deloma padle, deloma pa so ostale nespremenjene. Trg je bil danes tudi bogato založen s češnjami, marelicami in jagodami. Češnje so prodajali različno: navadne domače po 2 do 3 Din liter, boljše domače od 3 do 6 Din kg. Štajerske in druge češnje so od 8 do 14 Din kg, po kakovosti. Marelice so prodajali po 12 do 14 Din kg na drobno, na debele pa po 10, bruske po 32 Din kg, hruške 5 do 8 Din itd. Na trgu so se tudi pojavila prva jabolka, ki jih je prodajal Bucik po 12 Din kg. Rdečih jagod je bilo na trgu zelo malo. Večinoma so bile razprodane že v zgodnjih jutranjih urah. Borovnice so prodajali po 2 Din liter. Kupčija je bila zelo živahna.
—lj Kreditni zavod za trgovino in industrijo bodo preoblikovali. Davi so začeli v Prešernovi ulici postavljati stavbni oder pred palačo Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo. Zavod bodo preoblikovali.
—lj Dva mlada bela pas s črnimi lisami sta se v soboto med nevihto zatekla na Golovec v restavracijo »Visoka«, kamor naj ju pride lastnik lokat. En kuža je krat-

kodlak, drugi kodrast in dolgodlak, pasma pa pri obeh promenačna.
—lj Akad. pevski zbor ima nove skupno vajo in važen razgovor, od katerega bo odvisno, ali nadaljuje s nameravanim delom ali pa prekinemo do novega šolskega leta. Pridite vsi! Odbor.
—lj Fotsaparate kupite najboljši pri Fr. P. ZAJEC, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 13

NAJNIŽJE CENE
in največjo zalogo rasne kuhinjske posode
emajlirane in aluminijaste priporoča
tvrdka z železjanc
STANKO FLORJANČIČ
Ljubljana Sv. Petra cesta 35.

Iz Celja

—c Streška družina v Celju. V ponedeljek zvečer se je vršil v Celjskem domu letni občni zbor celjske Streške družine, ki je bil prav dobro obiskan. Vodil ga je predsednik g. polkovnik Vojislav Kostić, ki je podal po pozdravu smernice dela novega odbora Ustanovljena je posebna omladinska in damska sekcija, obenem pa se bo forsiralo tudi nabiranje novega članstva. Mladini se so skušalo po skrajnih mečih nuditi čim večje ugodnosti glede teoretičnega in praktičnega vežbanja v streljanju. Streške vaje za članstvo se bodo vršile ob nedeljah in bo vodstvo celjskega mestnega avtobusnega podjetja naproseno, da bo uvedlo ob nedeljah avtobusni promet po znižanih cenah med celjskim kolodvorom in vojškims streliščem v Pečovniku pri Celju. Izvoljena je bila dosedanja uprava, ki se je takoi konstituirala takole: predsednik g. polkovnik Kostić, podpreds. sreski načelnik g. dr. Hubad, tajnik g. poručnik Zečević, blagajnik g. Kranj, odborniki pa so gg. major Bojič, prof. Mravljak, dr. Vičar in dr. Rebernik, ki pa bo odstopil, čim bo omladina imenovala v odbor svojega zastopnika. Občni zbor je potekel v najlepšem redu in je upati, da se bo Streška družina v Celju razvila do onih meja, kakor jih mora po svojem programu in smislu gotovo doseči. Želimo ji čim več uspehov.
—c Gotova sreča vas čaka, samo potruditi se morate v celjsko podružnico »Jutra« in si izbrati izmed srečk svoje številke. Zrebanje bo že 8. julija, zato nikar ne oklevajte.
—c Rogaska Slatina - Celje - Dobrna. Poleg dosedanje zveze iz Dobrne skozi Celje v Rogasko Slatino, t. j. ob 11,55, iz Dobrne skozi Celje 12,45 v Rogasko Slatino ob 14,20 bo od 1. julija do 31. avgusta le v sredo, sobotah, nedeljah in praznikih vozil večerni avtobus, ki odhaja iz Rogaske Slatine ob 19,55 skozi Grobelno ob 20,40, skozi Celje bo vozil ob 21,25 v Dobrno 22,15 ter se vračal še isto noč ob 22,30 v Celje. — Gostje iz Dobrne bodo imeli torej kakor doslej, opoldan takojšnjo zvezo v Rogasko Slatino, zvečer pa iz Rogaske Slatine skozi Celje v Dobrno, Celjani pa tudi zvečer ob 22,30 povratek v Celje.
—c Sestanek vpkolenega učiteljsva iz Celja in okolice bo v soboto dne 5. julija. Ob 16. uri odhod iz Celjskega doma v predilnico v Gaberju. Odmor v gostilni Grah.
—c Povratek Sokolov. V ponedeljek in včeraj se je večina celjskih Sokolov in Sokolice vrnila zdrava in čila domov. Tudi češkoslovaški Sokoli so se vračali, iskreno pozdravljeni na kolodvoru, v svojo domovino. Del bratskih češkoslovaških Sokolov pa je uporabil priliko zleta in je ostel? še nekaj časa v naši državi, v kolikor mu pač dopuščajo letni dopusti.

Iz Laškega

—c Cerkevna proslava pri sv. Mohorju. V nedeljo 13. t. m. se proslavi pri sv. Mohorju 525-letnica obstoja tamkajšnje cerkve in blagoslovljenosti novih cerkvenih zvonov, ki so jih te dni pripeljali. Postavljene so bile nove orglje, cerkev je zunaj in znotraj prav čedno obnovljena in prepleškana. Pričakujemo za to redko slavnost iz raznih zunanjih krajev mnogo gostov. Razne obnove, ki so stale nad 80.000 Din, sta izbrala neumorna cerkvena ključarja gg. Son Ivan in Deželak Blaž. Cerkevno slavnost bo vodil mons. g. dr. Franc Kruljic iz Laškega, od koder se bo udeležilo pevsko in godbeno društvo te izredne cerkvene slavnosti mučenikov sv. Mohorja in Fortunata, ki sta pokopana v kapeli šmohorske cerkve. Slavnosti se udeležijo gostje iz Griz, žalea, Laškega in iz Ljublj.

—c Sestank kamniških činiteljev pri raznih prevažnih problemih, kot so n. pr. cesta črna - Podvolovjek - Luče, cesta ali električna železnica Stahovica - Kamniška Bistrica, dalje železniška zveza gornje Savske in gornje Savinjske doline skozi Kamnik itd.
V resnici je pa vzrok popolnoma drugačen.
Na dveh sestankih, ki jih je sklical mestni župan g. Kratnar, se je na dolgo in

Ali je to mogoče?

Neka berlinska gramofonska družba je povabila te dni štiri ljubljanske pevce, da bi zapeli za njene plošče nekaj slovenskih kvartetov, umetnih in narodnih pesmi. Dasi gre družbi le za kupčijo, dobiček, bi vendar morala biti pri izbiri korporacije, ki naj reprezentira našo slovensko pesem na gramofonskih ploščah, jako previdna. Gospodje, ki so bili v Berlinu, so sicer vsak zase jako dobri pevci ter imajo lepe, mlade glasove, vendar jih dozdaj še nismo nikdar čuli — izvemši zelo ponesrečen nastop v ljubljanskem radiu pred odhodom v Berlin! Kakor smo informirani, se do slej sploh niso vadili v kvartetskem petju ter je njihova formacija zgolj slučajna, da zadosti interesom berlinskega podjetja in — lastnim! Od pevškega kvarteta pa, posebno od onega, ki naj reprezentira našo slovensko pesem pred tujim svetom, zahtevamo vse kaj več, kakor da se slučajno snide. Kvartetske petje zahteva skladne glasove, predvsem pa pevskih vaj in zopet vaj, da se doseže lepo kritje posameznih glasov tako, da zveni petje ubrsko. Vsega tega pa gospodje, ki so šli v Berlin, niso imeli. Glasovi niso homogeni, dasi simpatični, glavno, kar jim je manjkalo, pa je vaja. Vemo, da se vezbajo pevski kvarteti leta in leta, najmanj pa 5-6 mesecev, ako naj vzorno nastopijo. In vzorni nastop zahtevamo brezpopolno od onih, ki gredo z našo lepo pesmijo v tujino!
Berlinska gramofonska družba bi se pri kolikihajki dobri volji na merodajnih mestih v Ljubljani — vodstvu konzervatorija ali pri obeh pevskih zvezah — kaj lahko informirala, kateri pevski kvartet — hvala bogu jih imamo v Ljubljani nekaj prav izvrstnih — bi ji za omenjeni nastop mogla priporočiti. Zato je bilo skrajno neprevidno izbrati povsem neznanega gospode, ki skupno še nikdar niso nastopali. Oni štirje pevci pa, ki so tako lahkomišlno izpostavljali slovensko ime, so naši stvarji sigurno škodovali ter bi jih morala družba, v katerih so včlanjeni, klicati na odgovor.
Pevec.

700 letnica Kamnika

Kamnik, 1. julija.
O proslavi 700-letnice in obširnih načrtih ob priliki proslave smo že poročali.
25. junija je objavil v »Slov. Narod« nekdo pripombo šaljivega Kamničana, ki je prav zadovoljen, če se bo čez 100 let proslavila raje 800-letnica. 30. junija pa čitamo v istem listu informacijo, zakaj se je proslava »prelozila«.
Vzrok naj bi bil splošna zaposlenost kamniških činiteljev pri raznih prevažnih problemih, kot so n. pr. cesta črna - Podvolovjek - Luče, cesta ali električna železnica Stahovica - Kamniška Bistrica, dalje železniška zveza gornje Savske in gornje Savinjske doline skozi Kamnik itd.
V resnici je pa vzrok popolnoma drugačen.
Na dveh sestankih, ki jih je sklical mestni župan g. Kratnar, se je na dolgo in

Sport

— Službeno iz LNP. Drevi ob 20. seja poslovnega, ob 21. pa seja upravnega odbora v Delavski zbornici.
— Kolesarski klub Ribnica priredi v nedeljo, dne 6. julija t. l. klubsko kolesarsko dirko in sicer — za novince na progi Ribnica-Kočevje in obratno, km 32, za juniorje na progi Ribnica-Turjak in obratno, km 46 in za glavno skupino na progi Ribnica-Ljubljana in obratno 95 km.
— Motokolesarski klub »Ilirija« v Ljubljani. Drevi ob 20. odobrova seja in sestanek članstva v klubskih prostorih restavracije »Novi Svet«. Zaradi razdelitve funkcij in potrebnih odredb za nedeljsko motociklistično dirko se pozivajo g. odborniki in članstvo k sigurni in točni udeležbi. Predsednik.
— Kolesarski klub »Edelweis 1900« v Mariboru praznuje v nedeljo 6. julija 30letnico ustanovitve kluba ter priredi dne 5., 6. in 7. julija velike kolesarske slavnosti. V nedeljo 6. julija je razpisana »Jubilejna dirka« na progi Maribor-Slov. Bistrica in nazaj km 30. — Triglavski pododbor poziva celokupno članstvo, da se te pomembne jubilejne slavnosti udeležijo s svojimi člani.
— Motociklistične medklubске hitrostne dirke priredi motokolesarski klub »Ilirija« v nedeljo 6. julija t. l. v Novem mestu. Zveze v vlaki so zelo ugodne. Avtobusi bodo vozili iz Novega mesta k cilju vrh Gorjancev in zato je pričakovati mnogobrojne poseta sportne publike iz Ljubljane.
— »Triglavski kolesarski pododbor« razpisuje za nedeljo, dne 13. julija t. l. medklubsko kolesarsko dirko na progi Ljubljana-Jesenice, obenem se vrši klubska dirka kolesarske sekcije »S. K. Bratstvo Jesenice« na progi Jesenice-Lesce in obratno 30 km. Po dirki skupni izlet kolesarje in motociklistov na Bled. — V nedeljo 20. julija, povodom sportnega dne S. K. Diska v Domžalah, so razpisane medklubске kolesarske dirke na progi Domžale-Vransko in obratno. — V nedeljo, dne 27. julija velike propagandne dirke v Kočevje, povodom proslave 600letnice mesta Kočevje. — Vse dirke so medklubске z otvorjenim startom za vse članе klubov, včlanjenih v Koturskomo Savezu kraljevine Jugoslavije. Za vsako dirko raspisuje Triglavski pododbor vsem »Sevezim« klubom podrobne razpise.

široko razpravljalo o načinu proslave. Na drugem, t. j. zadnjem sestanku, ki je bil sklican v ta namen se je sklenilo, da naj napravita sklep o proslavi najpreje mestna občina in Meščanska korporacija. Šele tedaj, ko bi ta dva faktorja bila s svojimi sklepi pripravljena tudi finančno podpreti izvedbo dostojne proslave 700-letnice mesta, naj bi se izvolil širši odbor, obstoječ iz zastopnikov mesta, korporacij in drugih. Kolikor nam je znano, je sklenila mestna občina, da se bo proslava vršila, manjka pa pristanek Meščanske korporacije.
Po tem sestanku se na izvedbi proslave ni več delalo. Provizorični odsek se je kar sam razšel in kakega sklepa, da se bo proslava vršila l. 1931., sploh ni in ga ni moglo biti.
Vzroki, ki jih navaja pisec novice v »Slov. Narod«, niso niti najmanj vplivali na izvedbo proslave, kajti cesta v Luče je itak zaenkrat odložena, izvedba ceste ali železnice, ki jo bo gradila Meščanska korporacija, ne bo okupirala drugih moči, o železnici, ki bi tekla iz zgornje Savske v zgorajo Savinjsko dolino skozi Kamnik, že dve leti ni glasu, delo za organiziranje tujškega prometa je osredotočeno največ na tajništvo TPD, ki posluje vzorno, kopatičca se je pa pričelo graditi šele pred enim mesecem in bo koncem tega meseca gotovo.
O prekomerni zaposlitvi kamniških činiteljev torej ne more biti govora.
Da, ako bi za proslavo 700-letnice položili temeljni kamen novi šoli in imeli na razpolago gotovo glavnico kapitala, tako da bi se gradba nepotrebne stavbe lahko pričela takoj po proslavi in ako bi se imelo res se na kaj pokazati, kar bi značilo 700-letni obstoj mesta in njegov napredek, tedaj bi merodajni činitelji morda kljub vsemu »zaposlenju« z veseljem prišli za delo v proslavo 700-letnice mesta.
Toliko v odgovor na informacijo v »Slov. Narod«.
»Kamničan, ki misli živeti še sto let...« je imel pa prav... R. K.

Trpinčenje živali

Par minut pred polnočjo med nedeljo in ponedeljkom je neki kočijaž kruto pretepal in podil konja po Gosposki ulici. Od samih udarcev je nesrečna žival dirjala v zalopu vsa zbežana na desno in levo. Ljudje so vstajali iz postelj, hiteli na okna in se zgražali nad tem surovežem. Kdor je spoznal dotičnega kočijaža, naj ga naznači, da dobi zasluženo plačilo.
Sicer je pa Gosposka ulica pasaja vseh pijancev in razgrajčev. Stanovalci po cele noči nimajo miru. Pijanci razgrajajo in kriče, da odmeva daleč naokrog. Tudi trenni pasanti kar najbolj glasno govore, ne pomislijo pa, da se vsaka beseda sliši v stanovanju pri odprtih oknih. Poklicani faktorji naj postavijo v to prometno ulico stražnika, da kalice nočnega miru naznači, da bodo primerno kaznovani. Šele potem bi se morda naučili obsirnosti in takta napram drugim. Propagira se naše mesto kot letovišče, tujci bi se pa kaj kmalu zahvalili za tako nemirno letovišče, ker bi poneti ne mogli zatisniti oči. Prizadeti.

Zanimiv proces

Mondenj Pariz nestrpno pričakuje senzacije v obliki procesa, kakršnega menda še ne pozna sodna praksa. Junakinja procesa je slavna pevka Marta Shenalova, popularna in znamenita zlasti zato, ker je pela raz stopnišče velike opere marseljske istega večera, ko je bilo sklenjeno med Nemčijo in Francijo premirje. Pevka je naročila pred letom dni pri svoji modistki 30 klubokov za 5000 frankov. Modistka je pač morala vedeti, da ima pevka kovanje vase. Po barvi las je izbrala za njene kluboke barve in okraske.
Vas navdušena je začela pevka kluboke pomerjati. Pri petem je zaškrpala z zobmi, pri desetem je prebledela, pri petnajstem je zardela, dvajsetega je pa že tresčila na tla in pohočila. Nobe-den se namreč ni ujemal z barvo njenih las. Vse kluboke je poslala nazaj, češ, da ne plača modistki niti beliča. Pri tem je pa menda pozabila na nekaj važnega, kar bo gotovo pred sodiščem v prid modistki. Pozabila je, da si je dala lase ta čas pobarvati tako, da klubokji niso mogli harmonirati z novo barvo las. Modistka klubokov seveda ni hotela sprejeti, temveč je vložila tožbo. In zdaj se ves elegantni Pariz zanima, kakšen bo izid spora med modistko in slavno pevko.
Prod sodiščem.
— Ze zopet vas moram obsoditi zaradi tatvine. Kaj ne veste, da stoj v sv. pismu: Ne kradi!
— Je že res, gospod sodnik, toda premagati se je težko. Saj se tudi oni ne drže sv. pisma, ki pravi: Ne sodite, da ne boste sojeni.
Težka stvar.
— Kaj nikoli ne hodite s svojo ženo na izprehod?
— Zelo redko in nerad. Ona namreč ne vzdržim, da bi ne govorila, jaz pa ne vzdržim, če govori.
Vse se je podražilo.
Nedeljski lovec: Lami sem vas tudi slučajno obstrelil in dam sem vam 100 Din odškodnine, letos jih pa zahtevate že 200.
Kmet: Da, gospod, zdaj se je vse podražilo.

Najboljše, najprajšnje, zato najcenejše!
Osveta.
Upnik: Je gospod doma?
Sluga: Da, kar izvolite skozi tale vrata.
Upnik presenečeno: Danes na gre to izredno hitro.
—Gospod si bo v bodoče premišlil zmerjati me tako, kakor me je davi.
Nova služkinja.
— In da ne pozabim, za večerjo nam pripravite vedno samo sočivje, ker mašja ne jem.
— To nič ne de, mihostiva, maslo pojem jaz namesto vas, saj ga imam zelo rada.
Zrtov vprašanja.
— Pardon, mihostiva, hotel sem vas vprašati, ali bi vzeli za močjo popolnoga tacpa, če bi bil zelo bogat?
— Zahaj pa ne? Kaj ste bogati?

Av Augustus Muir: 36 Krog zločinov

Roman

— Tjale. To je vhod na nasip sv. Petra. Dejal sem vam, da je moje stanovanje podobno beznicam v East Endu. To ni moja krivda, kriv je Eastwood. To je namreč moj prijatelj iz Scotland Yarde. Če se ne motim, sem vam že omenil, da iščejo tu znamenitega ponarejalca bankovcev, kateremu pa ne morejo do živga. No torej, Eastwood me je opozoril na to stanovanje. Nedvomno je zvedel zanj, ko se je potikal tu okoli. Moj prijatelj je velik čudak. Ima čudno navado, da vam pove polovico zgodbe, drugo polovico si pa lahko sami mislite. Vendar pa mislim, da Bill Eastwood ni storil ničesar v svojem življenju, kar bi ne imelo skritega pomena ali namena. Prav nič bi ne bil presenečen, če je imel svoje posebne namene tudi z menoj, ko mi je priporočil to stanovanje.

Nadaljevala sta pot po ozki ulici. Golé stene z zamreženimi okenci so presenetile Molly, kajti v duhu je že videla kaznilnico, kamor jo pošljejo kot zločinko. Njuni koraki so se glasno razlagali, v temi je Molly nehote zadržala. Njena ročica je iskala Georgovo roko.

Prispela sta na širok trg s staro cerkvijo v sredini.

— To je trg sv. Petra, — je dejal George. Njegov glas je bil pritajen, kakor da tudi nanj vpliva okolica. Zakajene svetilke na stenah so za silo svetile. Nikjer ni bilo žive duše. Na trgu je bilo nekaj starih skladišč in nezazidano zemljišče. — Ali ni to čudno, da ima London takele kraje, oddaljene samo nekaj korakov od glavne ulice?

V roku se je tiščala skromna trgovina s starinami, zanemarjen brlog, last starega, bradatega žida, ki je živel menda od zraka, kajti nikoli ni nihče videl odjemalca, ki bi zavil podnevi v to trgovino. To je povedal George in omenil je še svojo zgovorno gospodinjico.

— V tem je nekaj čudovitega, — je pripomnil. — Vprašal sem Eastwooda glede tega starega ruskega žida, pa mi ni hotel povedati, kako in kaj je z njim.

— Tako sem si vedno mislila kraj zločinov, — je dejala Molly in se ozrla po mračnem trgu.

— V tem se motite, — je menil George. — Eastwood trdi, da je nasip sv. Petra eden najsolidnejših kotičkov Londona.

Ustavil se je pred temno odprtino v zidu, odprl je težka vrata in odvedel Molly po stopnicah v svoje domovanje. Molly je težko dihala, ko sta prispela v peto nadstropje, kjer je George potegnil iz žepa ključ. Njegova gospodinja je imela najvišje stanovanje v hiši, a George je imel v podnajemu dve sobici v zadnjem delu.

Komaj sta stopila v zanemarjeno predsobo, je Molly zaslišala srdito lajanje, ki je pa takoj utihnilo, čim je pes spoznal svojega gospodarja. George je odprl vrata in povabil Molly, naj vstopi. Molly se je sklonila, da bi pobožala psa, potem se je pa nenadoma vzravnila in zdrnila.

Mlad mož z ogromno pipo v ustih je sedel v naslanjaču in držal noge na mizi. Naglo je vstal in spregovoril: Končno. Čakam tu že od šestih in prizadevam si pomiriti vašega boječega psa.

Eastwood vprašuje

— Pozdravljen, Bill! — je vzkliknil George. Predstavil mu je Molly. — To je gospod Eastwood iz Scotland Yarde, tisti navihanec, ki me je spravil v tale brlog... ozrl se je čez ramo, da se piepriča, če so vrata zaprta... v tole zapuščenno luknjo. Le poglejte, le prepričajte se. — George je zamahnil z roko.

Nekoč je bilo to krasno stanovanje. Strop je bil nizek in sajast. Ena stena je bila še obita z lesom, ki je nekoč bogato krasil vse stanovanje. Pohištvo je bilo siromašno in oguljeno. Navzlic temu je pa vladalo nekakšno staroškovo dostojanstvo v tem stanovanju z globokimi okni in širokim kaminom.

Molly je brž pregledala vse in njen pogled se je vrnil k detektivu Eastwoodu. In takoj ji je odleglo. Sirokopleči detektiv, kateremu se je izmuznila v Parizu, jo je v mislih neprestano preganjal. Groza jo je obhajala vedno pri misli, da bi utegnil biti to Eastwood, kajti George ji je dejal, da išče njegov prijatelj ponarejalce denarja. Toda en sam pogled na tega dobrodušnega moža v najlepših letih, ozkega obraza in dolgega nosu jo je pomiril.

Radovedno jo je gledal.

— Ali se nisva že nekdaj videla, gospodična Langtonova? Zdi se mi, da sem zadnje čase nekdaj slišal vaše ime.

Molly je zmajala z glavo. V tem strašnem trenutku je mislila, da jo je spoznal kot zločinko, katero išče policija. Ni dvoma, da je detektiv, kateremu je ušla v Parizu, izročil Scottand Yardu njen opis. Če se bo zdela Eastwoodu sumljiva in če jo začne izpraševati, je vse izgubljeno.

— Morda se motim, — je dejal mirno. Njegov smehljaj je moral človeka razorožiti. Razorožil je bil že mnogo preizkušenih falotov, ki jih je izvalil ta smehljaj iz mračnih kotov East Enda naravnost v nastavljeno past.

George je še vedno stanoval v zapuščenem brlogu, kamor ga je bil spravil Eastwood.

— Bentley ne ve, kaj je dobro zanj, — je dejal detektiv. — Kako krasen razgled je tu čez dan! Med drevjem lahko vidite zadnji stran Caspianove hiše, malo dalje pa zadnji trakt hiše dr. Draytona in...

Ni povedal vsega. Postavil je skodelico na mizo, iz svrtnika, ležčega čez stol, je vzel daljnogled za gledanje ponoči. Odprl je okno, nastavil daljnogled na oči in se zagledal v temo.

Kakor kip je stal nekaj časa.

Paša gospodar Maroka

Najbogatejši in najmočnejši mož v Maroku je zdaj paša Si Hadž Tami

Po izgonu maroškega revolucionarja Abd-el-Krima je zavladal v Maroku sultan, ki se ne odlikuje niti s posebno energijo, niti s posebnim zanimanjem za to, da bi osredotočil v svojih rokah vso oblast nad svojimi plemeni. Po pravici pripovedujejo, da je najmočnejši in tudi najbogatejši mož v Maroku paša iz Maraketa, Si Hadž Tami, katerega nazivajo tudi tvorec maroških krajev. O tem paši trdijo, da je strmoglavil sultana Mulei Hafida, čeprav je bil prvotno na njegovi strani in on je bil izročil Francozom očeta strmoglavljenega sultana Mulei Jusufa. Ta paša, ki preživi vsako leto štiri mesece v Franciji, kjer živi razkošno življenje velikega bogataša, običajnega brezlično po največjih evropskih moči, ne skrbi samo za svojo oblast nad maroškimi plemeni, temveč tudi za povečanje svojega bogastva. Za kopičenje zlata in draguljev skrbi posebno vestno in nobeno sredstvo mu ni preizkušeno, če se mu obeta masten dobiček.

Bogataši ga sovražijo, toda obenem se ga boje in njihova mrznost se kaže samo v zabavljanju in obrekovanju na skrivaj. Javno se nihče ne upa nastopiti proti njemu. V politiki zna paša spretno vpreči razne intrige in izne-

biti se svojih nasprotnikov. Njegovo bogastvo je res neizmerno. Mož ima veliko palačo, pravilčno in razkošno opremljeno, ogromna zemljišča in rudnike, poleg tega je pa še delničar mnogih bank. Živi življenje orientalskega mogotca. Nedavno je priredil v svoji palači svečanost, med katero so koncertirali najboljši pariški glasbeniki. Med njegove najvestejše pomočnike spada poglavar Kayd iz Teluveta, ki je tudi zelo bogat.

Če hoče paša povečati svoje bogastvo, se ne ozira niti na svoje naložbe prijatelje ali sorodnike. Nedavno je prosil svojega brata, naj mu proda obširne nasadie oliv. Brat je prošnjo odobril, toda paša ga je dal aretirati in izpustil ga je šele čez 6 mesecev, ko je bila kupna pogodba podpisana. Paša je zvedel, da ima bogataš Mustafa mnogo dukatov. Mustafa pa ni ustregel njegovi želji in zato ga je paša obdržal v svoji palači, kjer ga je dolgo gostil s kruhom in vodo. Zadeva je prišla v javnost in takoj je bila uvedena preiskava. Jetnik Mustafa si pa ni upal povedati resnice, ker je dobro vedel, kaj ga čaka v tem primeru. Zato se je zlagal, da je pri paši v gosteh. Slednjič je Mustafa izpolnil svojo obljubo in zdaj sta s pašo baje najboljša prijatelja.

Človek priklenjen na zemljo

Tudi če bi človeštvo premagalo vse hnične ovire, bi človek ne mogel poleteti na drugo nebesno telo. To dokazuje inženjer Goldenweiser. Ne premagljiva ovira j. namreč v tem pogledu človeško srce. Človeško srce je čpa,ka, ki poganja s pomočjo srčnih mišic kri v žile. Delovanje srca je v neposrednem razmerju s težo krvi. Kri človeka čhta okrog 5 kg. Srčne mišice so tej funkciji primerno prilagodene. Teža vseh teles je odvisna od gravitacije zemlje.

Na planetu Jupitru, ki je 1200krat večji od naše zemlje, je gravitacijska sila temu primerno večja in človeška kri, ki bi jo moralo srce dovajati telesu, bi tehtala tam 1000 kg. Jasno je, da naše srce ni prilagojeno takemu napornemu delu. Če bi človek srečno prispel na Jupiter, bi takoj umrl, ker bi se obtok krvi ustavil. Katastrofalne posledice za človeka bi imelo tudi znatno znižanje zračnega pritiska, katerega smo vajeni na zemlji. Znano je, da so že mnogi umrli, čim so dosegli izvestno višino nad zemljo. Umrli so zato, ker so jim počile krvne celice. Pritisk zraka naše atmosfere tvori nekakšen trd obod, ki štiti naše nežne celice in jim daje izvestno silo odpora. Če ni tega oboda — in to bi

se zgodilo, čim bi prišli iz naše atmosfere — ne vzdrže celice krvnega pritiska in morajo popokati. Meje moči mišic našega srca in sila odpora naših krvnih celic sta torej dve nepremagljivi oviri na poti v medplanetarni prostor. Iz tega sledi, da je človek priklenjen na zemljo in da so vse sanje o poletu na druga nebesna telesa zaman.

Sejem nevest

V starih časih so prirejali v Belgiji med binškošnimi prazniki v mnogih krajih sejme, na katerih so prodajali neveste. Največji in najznamenitejši sejem nevest je bil v mestu Ecaussines. Zadnja leta se je pa ta navada opustila in ohranil se je samo še ecaussinski sejem, katerega so pa prirejali v močno skrčenem obsegu. Šele letos je ta originalni sejem zopet oživel in zaslovel in sicer po zaslugi društva za pospeševanje zakonov, katerega agilna predsednica je gospodična Basceni-rovova. Društvo je začelo izdajati svoje glasilo »Smehljaj«, vsi samci v Belgiji so dobili zadnje številko in vsi so bili povabljeni za binškošne praznike v Ecaussines, kjer jim je društvo pripravilo takoj priršen sprejem, da so se vrnilo večinoma zaročeni.

Da bi se sklenilo čimveč zakonskih zvez, je priredilo društvo cvetlično slavnost, na kateri so imela dekleta še

preveč prilike najti in izbrati si ženine. Ko so se na cvetličnem korzu dekleta seznanila s fanti, se je napotil sprevod fantov in deklet čez »most vzdihljajev« v »posvetni raj«. Pot jih je vodila skozi »predor ljubezni«, v katerem so odmevali poštubi, da je bilo veselje. Procesijsa se je ustavila na »pravilni trati«, nekaj časa se je mudila tudi pod »skalo lepš žensk« in šele okrog 10. zvečer je prispela do »mesta ljubezni«, ki je bilo bajno razsvetljeno.

Tu so fante ločili od deklet in jih odvedli na samotni kraj, kjer so ostali četrt ure sami, da so lahko v miru premišljali, kako težko je človeku samemu. Omi, ki si kljub vsem vabam v 10 urah niso izbrali družic, so morali na »kraj zakrknjenec«, manj zakrknjenim pa s društvom priredilo zaročno večerjo. Mesto Ecaussines je že davno slovelo, da so v njem sklenjene zakonske zveze trajne in srečne. Prirediteljice letošnjega binškošnega sejma upajo, da bo mesto ta svoj sloves ohranilo.

Z letalom dezertiral

Českoslovaški vojaški pilot poročnik Karl Šehoř je pobegnil z vojaškim letalom v nemško mesto Breslau. Vojaške oblasti so takoj odredile strogo preiskavo, ki je ugotovila podrobnosti originalne dezertacije. V petek dopoldne je startal Šehoř v Olomucu in hotel se je dvigniti 6000 m visoko. Ker se dolgo ni vrnil, so se začele vojaške oblasti zanimati, kaj je z njim. Kmalu so ugotovili, da je pristal na letališču v Breslau. Preiskava je dognala, da je poročnik Šehoř odletel v Nemčijo iz privatnih razlogov. Na olomuškem letališču je pustil več pisem, v katerih pravi, da je bil prisiljen dezertirati, ker je s svojim življenjem pri koncu. Imel je samo dva izhoda — ustreliti se ali dezertirati. Odločil se je za dezertiranje.

Šehoř je zapustil mnogo neporavnanih dolgov. Kot vzrok njegove dezertacije se navaja tudi njegovo ljubavno razmerje z dekletom, ki je prihajalo k njemu iz Plzna. V pisemih priznava, da je dezertiral, prosil pa, naj bi oblasti ne preganjale njegovih roditeljev, katerim je itak delal mnogo skrbi. Glede dolgov pravi, da bo v dveh letih vse poravnal. Šehoř je izvrsten pilot. Nekoč je rešil goreče letalo, za kar je dobil pohvalo vojnega ministra. Rad bi bil postal aktiven letalski častnik, kar pa brez posebne izpita ni mogoče. Morda ga je pogljal v dezerterstvo tudi strah pred izpitom.

Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost, tesnoba, dražljivost živcev, migreno, otoplost, nespanje odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da služi »Franz Josefova« voda pri zagatenu vseh vrst z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

POLETNE NOVOSTI
za prijetna — lahka
damska in moška oblačila

V VELIKI IZBIRI IN NAJCENEJE!

PRI
NOVAK-U
LJUBLJANA

Kongresni trg št. 15

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakom odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.

Šofer
Ljubljčanec, išče službo. Ponudbe pod št. 5504 na upravo Slov. Naroda. 1952

Za stavbe
vsakovrsten suh tesan in žagan les, ladijska tla ceno od daja Fran Suštar, Dolenski cesta, telefon 2424. 60/T

Dobra prilika
Iščemo za vse kraje agilne zastopnike in prodajalce za »Aerofiks«, avtomatično sredstvo za defekte na gumah. Potrebno vsakemu kolesarju. Pisati na A. Skubic, Niš, Ul. Crveni krst 58. 1950

Pekovski pomočnik
skupni delavec, trezen in zanesljiv, dobi takoj mesto. Oglasijo naj se samo taki, ki odgovarjajo zahtevam. Prednost imajo taki, ki so se izučili ali delali na štajerskem. Pekarija Wilfan, Tržič. 1949

Krušno moko
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Stari trg 32, Ljubljana.

Makulturni papir
lež à Din 4 —
prodaja uprava Slovenskega Naroda,

Želodčno tinkturo
preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkočam želodca priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 58/T

REVMATIZEM
Ishias, zabrekle žile, bolečine v kosteh, zobobol, glavobol itd. zdravi najzanesliveje Antirheumini, ki si je v kratkem času stekel nebroj priznanja. Cena orig. steklenici 35, poskusni pa 18 Din.

Ferralbumin
je izredno sredstvo proti malokrvnosti, obči oslabelosti, pomanjkanju teka itd. Cena orig. steklenici 35 Din.

Obe zdravili se dobivata po lekarnah ali pri proizvajalcu: Mr. A. Mrkušič, lekarnar, Kobjic, Hercegovina, ki pošlje franco po povzetju 3 orig. steklenice za 105, a 1 za 40 Din. Poskusne 3 steklenice Antirheumina za 65, a 1 za 25 Din. 1921

L. Mikuš
LJUBLJANA Mesin trg 15

pr.poroča svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalno palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno —

Vezenje nevestinih oprem, zaves, pregrinjaj
najcenejše in najfinejše
MATEK & MIKEŠ, Ljubljana
(poleg hotela Struclj)

Entianje, asuriranje, predtiskanje takoj!

POZIV!
V vsakem kraju se uredi podružnica. Za to se išče zanesljiva oseba (poklic poljubno) za
poslovodjo (vodinjo)
Mesečni dohodek 150—200 dolarjev. Dopisovanje nemško ali francosko. Ponudbe z označbo »Novelty 133-A« odpravljajo glasni zavod Interreklam d. d., Zagreb, Marovska ulica 28. 1934

Pozor dame, gospodje! Likanje moške ali damske obleke Din 18. Ako hočete zopet imeti veselje s svojo obleko, dasi ni nova, pošljite jo v
WALLET EXPRES
LJUBLJANA, STARI TRG 19, da jo kemično očistite, zlika, pošlje, na željo obrne. Cena obratnje 300 Din. Po obleko se pošlje na dom. Na likanje se lahko počaka.

KRALJEVICA
Prekrasno morskopališče in letovišče, ¼ ure od Sušaka s parnikom in dober avtobusni promet s postaje Plase-Crikvenica. Izleti v igličaste gozdove. Kapanje in različni sporti na suhem in na vodi. Številni hoteli, pensioni in privatna stanovanja nudijo prijetno bivanje, in to so »Prahac«, »Union«, »Riviera«, »Carovce«.

Restavracije: »Zrinjski«, »Bosna«, »Zagreb« in mnoge manjše gostilne.

Prospekte pošilja na željo: Ljčlično povzetenstvo, Kraljevica, in pisarne »Putnik«. 52/T